

KRUH TŘETÍ – KRUH VINAŘICKÉ HORY 1

(POLOMĚR 14 KM – MODRÝ)

STŘED – *Vinařická hora*

po obvodu lokality pravěké hradiště Rusavky, menhir Kamenný pastýř

Vinařická hora

50°11'5.910"N, 14°5'12.845"E

Z HISTORIE LOKALITY

Vinařická hora (413 m. n. m.) leží jeden kilometr severně od Vinařic v okrese Kladno a jde o pozůstatek třetihorního stratovulkánu. V opuštěných lomech na čedič a nefelinit, v nichž probíhala těžba od 19. století do 80. let 20. století, lze vidět střídavě uložené vrstvy čediče, vyvrženého popela a zatuhlé lávy, které tvoří těleso sopky. Přírodní zajímavostí je zde přirozenou cestou zkoksovane uhlí v místech, kde žhavé magma přišlo kdysi do styku s uhelnou slojí, která se zde vytvořila v předchozích geologických obdobích. Vinařická hora geomorfologicky náleží do celku Pražská plošina.

Vinařická hora je tak trochu skrytá, nevypíná se majestátně nad okolní terén a není ani vidět ze všech stran. Spíš se na jedné straně plynule zvedá z roviny, zatímco svah na druhé straně (vysoký 140 m) vytvořil člověk tím, že horu částečně odtěžil. Jako geologická lokalita proslula Vinařická hora výskytem minerálů zvaných zeolity. Ty

zdejší, i když velmi drobné, se vyznačují velmi krásnými žlutými a třpytivými křišťálovými odstíny.

Na vrcholku Vinařické hory vás překvapí nečekaně daleké výhledy do kraje. Mimo jiné odtud jako „na dlani“ uvidíte i další bývalé sopky – horu Říp, České středohoří a hrad Hazmburk, případně také nedalekou Slánskou horu. Při dobré viditelnosti lze na západě zahlédnout Doupovské hory na Karlovarsku. Cestou na vrchol nejspíš narazíte na popásající se stádo ovcí. Připomínají, i když to asi není přímo záměrem jejich chovatele, že původně se Vinařické hoře říkalo Ovenská, od staroslovanského slova *oven* čili beran. Svůj současný název dostala až v 19. století. Zato ve Vinařicích, i když to název napovídá, dnes žádné vinařství nenajdete.

UTAJENÝ MENHIR

I Vinařická hora má svůj menhir, jenom se nevyskytuje přímo na ní nebo u ní, ale někde úplně jinde, a to naproti Obecnímu úřadu ve Vinařicích, kde byl přetvořen na památník padlým. Původně se ale tento křemencový kámen údajně nacházel buď na vrcholku Vinařické hory, nebo na jejím druhém nejvyšším místě, dokonce se uvažuje také o úžlabině mezi nimi.

Jako obvykle ani tady nevíme, která kultura se zasloužila o jeho vztyčení na některém z těchto původních míst. Podle archeologických nálezů byla tato oblast osídlena již v pravěku a nalezeny zde byly žárové hroby s popelnicemi z pozdní doby bronzové a starověké osídlení z období počátku křesťanství.

Kudy tam

Vinařická hora se nachází ve Středočeském kraji u obce Vinařice, asi 3 km severně od Kladna. Provede vás po ní kruhová asi 4 km dlouhá naučná stezka o celkem 10 zastaveních, která začíná na kraji obce Vinařice v ulici U Rybníka, kde se nachází i malé parkoviště.